ÖVEGES JÓZSEF Fizikaverseny

Kolozsvár, JZsUK, 2024. április 13.

Országos döntő

Öveges József (1895-1979) a jeles kísérletező fizikatanár, természettudományos kultúránk igaz ápolója.

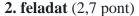
VIII. osztály

1. feladat (3,3 pont)

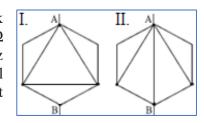
- a) Határozzuk meg egy fagolyó sűrűségét csupán egy pohár vizet meg egy vonalzót használva!
- b) Mekkora erővel lehet a víz alá nyomni a fagolyót?
- c) Határozzuk meg szintén csak vonalzóval annak a műanyaggolyónak a sűrűségét, amely a fagolyóval összeragasztva éppen lebeg a vízben!
- d) Minek felel meg a műanyaggolyó látszólagos súlya?

(A pohár hengeres alakú, de nem teljesen szabályos kör keresztmetszetű.)

Számértékek: A víz sűrűsége 1 g/cm³, a vízszint magassága kezdetben a pohárban $h_1 = 10$ cm, a vízen úszó fagolyóval $h_2 = 13$ cm, a víz alá besüllyesztett fagolyóval $h_3 = 15$ cm, a vízben lebegő összeragasztott golyókkal $h_4 = 17$ cm.

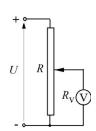
Hat, egyenként $R=11~\Omega$ ellenállású huzalt hatszög alakba kötünk össze. A hatszög különböző csomópontjait további ugyancsak $11~\Omega$ ellenállású huzallal kötünk a szemközti csomópontokba, amint azok az ábrákon láthatók. Számítsuk ki – különböző módszerrel – a huzalokból kialakított vezetők ellenállását az AB pontok között mindkét elrendezés (I. és II.) esetében!

- a) az R_{AB} eredő ellenállás kiszámításával;
- b) az ellenállásokon folyó áramerősségek kiszámításával.
- c) Mekkora áramerősségek folynak az egyes ágakban, ha 55 V feszültséget kapcsolunk az AB pontok közé?

3. feladat (3 pont)

A voltmérő egyik sarkát egy potenciométer középen álló csúszó-érintkezőjéhez, a másikat pedig a potenciométer egyik végéhez kötjük. A potenciométer $4 \, \mathrm{k}\Omega$ ellenállású, a voltmérő ellenállása $10 \, \mathrm{k}\Omega$. Milyen erősségű áramok folynak a potenciométeren és a voltmérőn, ha a potenciométer sarkaira $110 \, \mathrm{V}$ feszültséget kapcsolunk? Kétféle megoldást kérünk:

- a) a Kirchhoff törvényeinek alkalmazásával;
- b) az ellenállások eredőjével.

Hivatalból: 1 pont

Munkaidő: 3 óra